

AFSCHRIFT

GEMEENTE BOEKEL

De raad der gemeente Boekel,

Overwegende, dat het Comité "Boekel Vooruit" het voornemen heeft om bij gelegenheid van het 650-jarig bestaansfeest van Boekel aan de gemeente, namens de bevolking, een gemeentevlag aan te bieden;

dat voor een ontwerp van deze gemeentevlag het advies werd ingewonnen van de Streekarchivaris van het Land van Ravenstein en Graafschap Megen, die adviseert tot vaststelling van een vlag, bestaande uit een blauw veld met daarover een naar beneden gerichte gele keper;

dat de Hoge Raad van Adel bij brief van 11 september 1963, nummer 85/35 mededeelt met het door de streekarchivaris gemaakte ontwerp te kunnen instemmen;

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders;

b e s l u i t :

voor de gemeente Boekel een gemeentevlag in te stellen, bestaande uit een blauw veld met daarover een naar beneden gerichte gele keper, een en ander overeenkomstig de bij dit besluit behorende en gearmerkte tekening.

Aldus besloten door de raad der gemeente Boekel
in zijn openbare vergadering van 28 juni 1963

De Voorzitter,

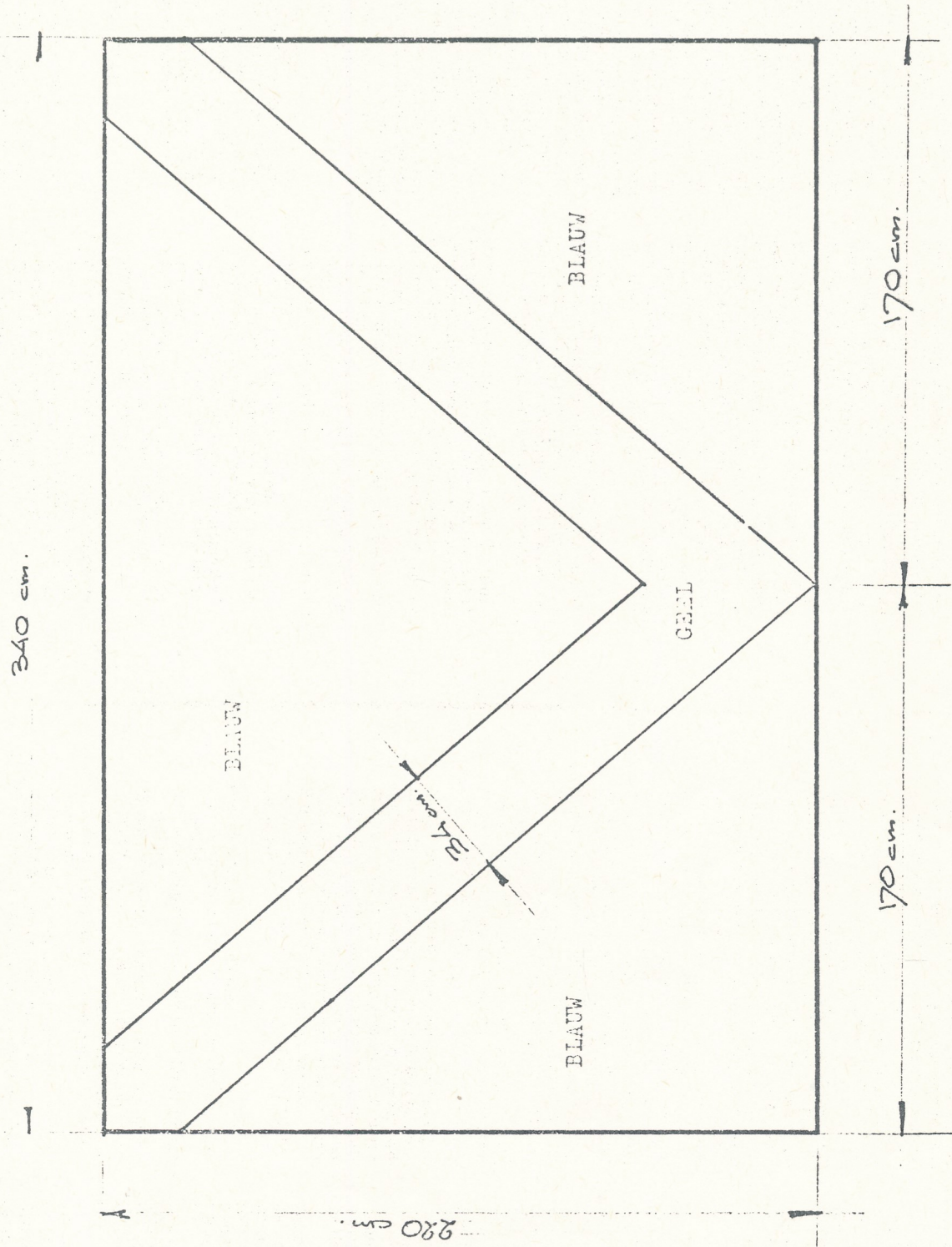
w.g. Ottow

De Secretaris,

w.g. Jans

Voor eensluidend afschrift,
De gemeente-secretaris van Boekel,

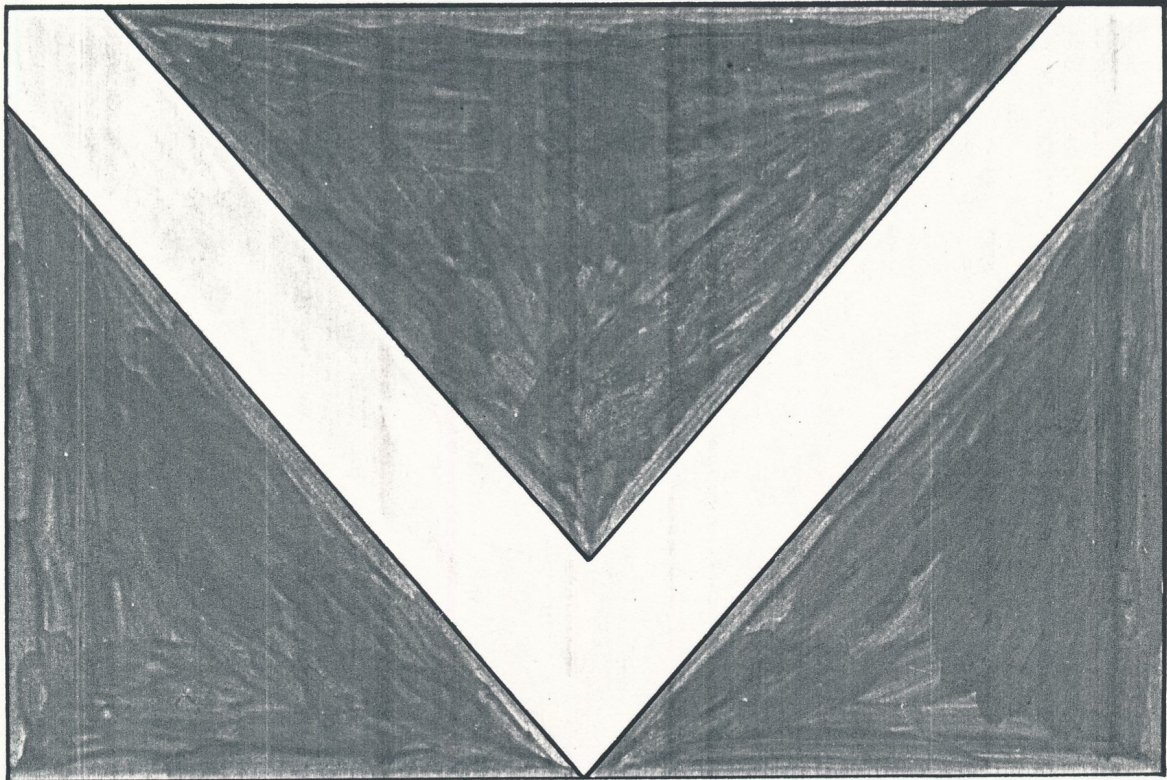
*met bij HRvA!
met bij Aankomst!*

VLAG DER GEMEENTE BOEKEL

SCHAAL 1 : 20

Behoort bij besluit van de raad der gemeente Boekel
 d.d. 28 juni 1963,
 Mij bekend,
 De gemeente-secretaris van Boekel,
 w.g. Jans.

H

Omschrijving: een blauw veld met daarover een naar beneden gerichte gele keper.

[de keper ter breedte van $1/10$ van de lengte van de vl

Raadsbesluit: 28 juni 1963.

Advies H.R.v.A.: 11 september 1963, nr. 63/85-35.

Jubilerende gemeentevlag Boekel symboliseert de godsdienstvrijheid

BOEKEL - De gemeentevlag van Boekel bestaat dit jaar precies een kwarteeuw. Het doek bestaat uit een blauw veld met daarop een gele letter V. De vlag vertelt op een geheel eigen manier iets over heden en verleden van de gemeente Boekel.

Na de Tweede Wereldoorlog ontdekten provincies en gemeenten dat ze door middel van eigen vlaggen hun identiteit en onafhankelijkheid konden laten zien. Voor die tijd was het niet netjes om een andere dan de Nederlandse vlag uit te steken. Eerst gingen alle provincies ertoe over vlaggen vast te stellen. Voor Noord-Brabant was de keuze niet zo moeilijk. De rood-witte blokkenvlag was al bekend aan het einde van de achttiende eeuw. Provinciale staten namen in 1959 het besluit deze vlag tot provincievlag te verheffen.

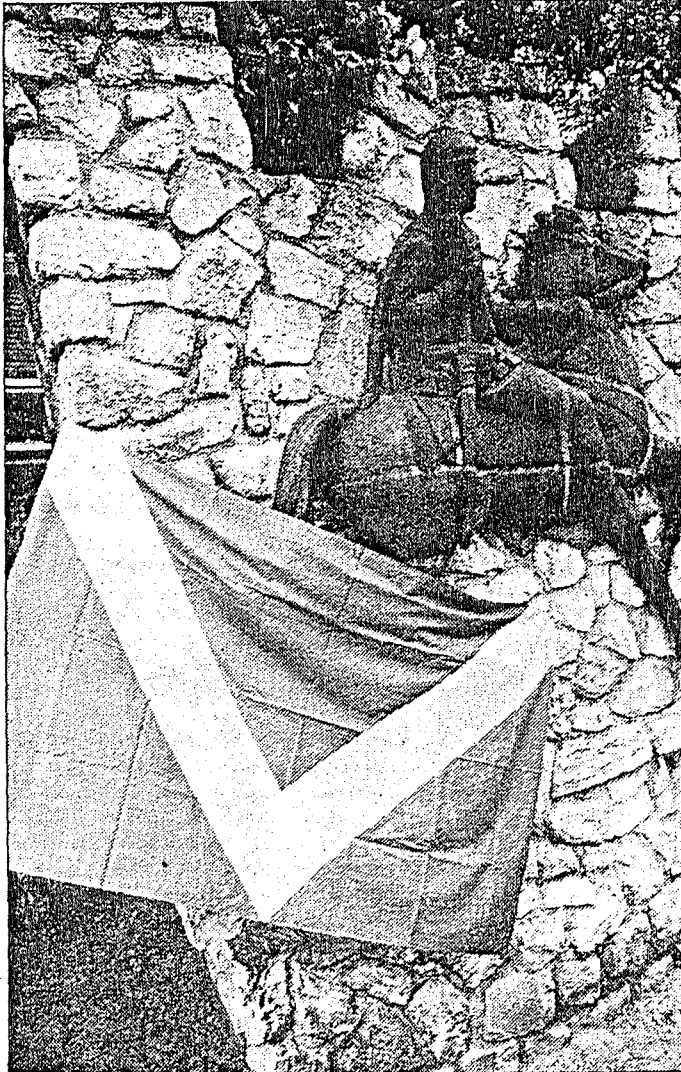
Aanleiding voor Boekel om een eigen dundoek vast te stellen was het 650-jarig bestaan van de plaats. Het comité Boekel Vooruit wilde de gemeente, namens de bevolking, een eigen vlag aanbieden.

Aan streekarchivaris J. Sluifers van het Land van Ravenstein en Graafschap Megen werd gevraagd om een verantwoord model te maken. Het is immers een gulden regel dat een vlag een eenvoudig patroon dient te hebben. Zij moet immers ook herkend kunnen worden als zij bij windstilte slap langs de mast hangt. De vlag moet ook van verre duidelijk herkenbaar blijven. Bij ingewikkelde patronen is de herkenbaarheid veel moeilijker.

Godsdienstvrijheid

Het is in Nederland gebruik dat een gemeentevlag wordt ontworpen aan de hand van het plaatselijke wapen, dat als voorbeeld dient. Hierop komen immers kleuren en emblemen voor die in de loop der tijd bij de plaats zijn gaan horen. Boekel kreeg zijn huidige wapen op 14 oktober 1818 door een besluit van de Hoge Raad van Adel in Den Haag. Volgens het destijds uitgereikte diploma luidt de omschrijving van het wapen: „Van lazuur, beladen met een kerk van goud.”

In de heraldiek, zoals de wetenschap wordt genoemd die zich bezighoudt met het bestuderen van wapens, wordt een geheel eigen taal gesproken. Vooral de kleuraanduidingen klinken middeleeuws, maar, dat komt omdat de heraldiek in die tijd

tot grote bloei kwam. Het is echter eenvoudiger dan het klinkt. Lazuur is blauw en goud is in feite geel. Het wapen van Boekel kan daarom beter omschreven worden als: een blauw veld met een gele kerk.

De kerk op het Boekelse wapen herinnert aan de godsdienstvrijheid die hier al heel lang bestaat. Daarvoor moeten we terug naar het midden van de zeventiende eeuw toen het de inwoners van de buurgemeente Erp verboden was om de rooms-katholieke godsdienst uit te oefenen. Erp behoorde toen tot de Republiek der Verenigde Nederlanden, terwijl Boekel tot het

■De gemeentevlag van Boekel werd op 28 juni 1963 vastgesteld. (Foto: Wim Roefs)

Land van Ravenstein behoorde. Het Land van Ravenstein is tot 1794 min of meer onafhankelijk geweest, toen de Fransen het bij Nederland voegden. Omdat er in het land van Ravenstein godsdienstvrijheid bestond, waren de inwoners van Erp op het buitenland aangewezen als ze naar de katholieke kerk wilden. In het vrije Boekel werd een katholiek kerkje gebouwd. Het is dus deze kerk die op het Boekelse gemeentewapen staat.

De kleuren op het Boekelse

wapen zijn geel en blauw. Dit zijn ook de kleuren van tientallen andere plaatsen in Noord-Brabant. Toen Boekel in het begin van de vorige eeuw een wapen moest kiezen, wist het gemeentebestuur niet welke kleuren het moest gebruiken. De Hoge Raad van Adel kleurde de wapen toen zelf maar in. He adelscollege, dat gemeenten en provincies adviseert op het gebied van wapens en vlaggen nam daarvoor de kleuren uit het Nederlandse staatswapen. Geel en blauw worden ook wel „koningskleuren” genoemd.

Moelijk

Toen streekarchivaris Sluifers zijn gedachten liet gaan over een gemeentevlag voor Boekel ontdekte hij dat hij voor een moeilijke opgave stond. Geel en blauw waren immers al op heel veel manieren in binnen- en buitenlandse vlaggen verwerkt. Bovendien zou het opnemen van de kerk in de vlag het patroon ongewild heel ingewikkeld maken.

De archivaris vond de oplossing door op het blauwe veld een gele hoofdletter V te zetten. Deze V staat als afkorting voor Venhorst, de tweede grotere plaats binnen de gemeente.

De Hoge Raad van Adel, die om zijn mening was gevraagd door het gemeentebestuur, had geen bezwaar tegen de vlag. Bezwaren tegen het nieuwe dundoek bestonden er ook niet in de gemeenteraad, die het voorstel op vrijdag 28 juni 1963 besprak. In een raadsbesluit werd bepaald: „Voor de gemeente Boekel een gemeentevlag in te stellen, bestaande uit een blauw veld met daarover een naar beneden gerichte gele keper.” Om eventuele toekomstige onduidelijkheden te vermijden werd bij het raadsbesluit een werktekening met de exacte maten gevoegd.

Boekel behoort nu tot de ruim zeshonderd Nederlandse gemeenten met een eigen vlag. Ook het merendeel van de Brabantse gemeenten heeft een doek dat wordt uitgestoken als er plaatselijk iets te vieren valt. Ze kan ook samen met de Nederlandse driekleur en de Brabantse blokkenvlag worden gebruikt. De gemeentevlag doet het uitstekend op de plaatselijke sportvelden of kan gebruikt worden om de straat wat op te fleuren. Het voordeel van de Boekelse vlag is dat ze vrij gemakkelijk zelf te maken is.

Jos Poels